

כלגז בן אחז זברה תורה

Fathers and Sons, Teachers and Students and Teachers

שמות פרק יב, א-נא

1) presentation of the household: משה רבינו to פסח

(א) ויאמר ה' אל-משה ואל-אהרן בארץ מצרים לאמר: (ב) החדש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה: (ג) דברו אל-כל-עדת ישראל לאמר בעשור לחדש הזה ויקחו להם איש ששה לביית-אבת ששה לבית: (ד) ואם-ימעט הבית מהיות משה ולקח הוא ושכנו הקרב אל-ביתו במכסת נפשתי איש לפי אכלו תכסו על-הששה: (ה) ששה תמים זכר בן-שנה יהיה לכם מן-הקבשים ומן-העזים תקחו: (ו) והיה לכם למשמרת עד ארבעה עשר יום לחדש הזה ושחטו אותו כל קהל עדת-ישראל בין הערבים: (ז) ולקחו מן-הדם ונתנו על-שתי המזוזות ועל-המשקוף על הפתים אשר-יאכלו אותו בהם: (ח) ואכלו את-הבשר בלילה הזה עלי-אש ומצות על-מררים יאכלוהו: (ט) אל-תאכלו ממנו נא ובשל מבשל במים כי אם-עלי-אש ראשו על-כרעיו ועל-קרבו: (י) ולא-תותרו ממנו עד-בקר והנותר ממנו עד-בקר באש תשרפו: (יא) וככה תאכלו אותו מתניכם חגרים נעליכם ברגליכם ומקלכם בידכם ואכלתם אותו בחפזון פסח הוא לה: (יב) ועברתי בארץ-מצרים בלילה הזה והכיתי כל-בכור בארץ מצרים מאדם ועד-בהמה ובכל-אלהי מצרים אעשה שפטים אני ה': (יג) והיה הדם לכם לאות על הפתים אשר אתם שם וראיתי את-הדם ופסחתי עלכם ולא יהיה בכם נגף למשחית בהכתי בארץ מצרים: (יד) והיה היום הזה לכם לזכרון וחגתם אותו חג לה' לדורותיכם חקת עולם תחגגו: (טו) שבעת ימים מצות תאכלו אך ביום הראשון תשביתו שאור מבתיכם כיו כל-אכל חמץ ונכרתה הנפש ההוא מישראל מיום הראשון עד-יום השבעי: (טז) וביום הראשון מקרא-קדש וביום השביעי מקרא קדש יהיה לכם כל-מלאכה לא יעשה בהם אך אשר יאכל לכל-נפש הוא לבדו יעשה לכם: (יז) ושמרתם את-המצות כי בעצם היום הזה הוצאתי את-עבאבותיכם מארץ מצרים ושמרתם את-היום הזה לדורותיכם חקת עולם: (יח) בראשון בארבעה עשר יום לחדש בערב תאכלו מצות עד יום האחד ועשרים לחדש בערב: (יט) שבעת ימים שאר לא ימצא בבתיכם כיו כל-אכל מחמצת ונכרתה הנפש ההוא מעדת ישראל בגר ובאזרח הארץ: (כ) כל-מחמצת לא תאכלו בכל מושבתיכם תאכלו מצות:

2) presentation of the children and the future: קרבן פסח to the people

(כא) ויקרא משה לכל-זקני ישראל ויאמר אלהם משכו וקחו לכם צאן למשפחתיכם ושחטו הפסח: (כב) ולקחתם אגדת אזוב וטבלתם בדם אשר-בסוף והגעתם אל-המשקוף ואל-שתי המזוזות מן-הדם אשר בסוף ואתם לא תצאו איש מפתח ביתו עד-בקר: (כג) ועבר ה' לנגף את-מצרים וראה את-הדם על-המשקוף ועל שתי המזוזות ופסח ה' על-הפתח ולא יתן המשחית לבא אל-בתיכם לנגף: (כד) ושמרתם את-הדבר הזה לחק-לך ולבניך עד-עולם: (כה) והיה כיתבאו אל-הארץ אשר יתן ה' לכם באשר דבר ושמרתם את-העבדה הזאת: (כו) והיה כיתאמרו אליכם בניכם מה העבדה הזאת לכם: (כז) ואמרתם זבח-פסח הוא לה' אשר פסח על-בתי בני-ישראל במצרים בנגפו את-מצרים ואת-בתינו הציל ויקד העם וישתחוו: (כח) וילכו ויעשו בני ישראל כאשר צוה ה' את-משה ואהרן בן עשו: (כט) ויהיו בחצי הלילה וה' הכה כל-בכור בארץ מצרים מבכר פרעה הישב על-כסאו עד בכור השבי אשר בבית הבוד וכל בכור בהמה: (ל) ויקם פרעה

לילה הוא וכל-עבדיו וכל-מצרים ותהי צעקה גדלה במצרים כי-אין בית אשר אין-שם מת: (לא) ויקרא למשה ולא-הרן לילה ויאמר קומו צאו מתוך עמי גם-אתם גם-בני ישראל ולכו עבדו את-ה' כדברכם: (לב) גם-צאנכם גם-בקרכם קחו כאשר דברתם ולכו וברכתם גם-אתי: (לג) ותחזק מצרים על-העם למחר לשלחם מן-הארץ כי אמרו כלנו מתים: (לד) וישא העם את-בצקו טרם יחמץ משארתם צרדת בשמלתם על-שכמם: (לה) ובני-ישראל עשו כדבר משה וישאלו ממצרים כלי-כסף וכלי זהב ושמלת: (לו) וה' נתן את-חן העם בעיני מצרים וישאלום וינצלו את-מצרים: (לז) ויסעו בני-ישראל מדעמסם ספתה כשש-מאות אלף רגלי הגברים לבד מטף: (לח) וגם-ערב רב עלה אתם וצאן ובקר מקנה כבד מאד: (לט) ויאפו את-הבצק אשר הוציאו ממצרים עגת מצות כי לא חמץ פי-גדשו ממצרים ולא יכלו להתמהמה וגם-צדה לא-עשו להם: (מ) ומושב בני ישראל אשר ישבו במצרים שלשים שנה וארבע מאות שנה: (מא) ויהי מקץ שלשים שנה וארבע מאות שנה ויהי בעצם היום הזה יצאו כל-צבאות ה' מארץ מצרים: (מב) ליל שמרים הוא לה' להוציאם מארץ מצרים הוא-הלילה הזה לה' שמרים לכל-בני ישראל לדדתם:

3) laws of the perennial *מסח קרבן – inclusion and exclusion*

(מג) ויאמר ה' אל-משה ואהרן זאת חקת הפסח כל-בן נכר לא-יאכל בו: (מד) וכל-עבד איש מקנת-כסף ומלתה אלו אז יאכל בו: (מה) תושב ושכיר לא-יאכל בו: (מו) בבית אחד יאכל לא-תוציא מן-הבית מן-הבשר חוצה ועצם לא תשפרו בו: (מז) כל-עדת ישראל יעשו אתו: (מח) וכי-יגור אתך גר ועשה פסח לה' המול לו בל-זכר ואז יקרב לעשתו והיה פאזרח הארץ וכל-ערל לא-יאכל בו: (מט) תורה אחת יהיה לאזרח ולגר הגר בתוכם: (נ) ויעשו כל-בני ישראל כאשר צוה ה' את-משה ואת-אהרן כן עשו: (נא) ויהי בעצם היום הזה הוציאה ה' את-בני ישראל מארץ מצרים על-צבאתם:

4) laws of the future commemoration – reenactment and constant commemoration

(א) וידבר ה' אל-משה לאמר: (ב) קדש-לי כל-בכור פטר כל-רחם בבני ישראל באדם ובבהמה לי הוא: (ג) ויאמר משה אל-העם זכור את-היום הזה אשר יצאתם ממצרים מבית עבדים כי בחזק יד הוציאה ה' אתכם מזה ולא יאכל חמץ: (ד) היום אתם יצאים בחודש האביב: (ה) והיה כי-יביאך ה' אל-ארץ הפנימי והחתי והאמורי והחוי והיבוי אשר נשבע לאבותיך לתת לך ארץ זבת חלב ודבש ועבדת את-העבדה הזאת בחודש הזה: (ו) שבעת ימים תאכל מצות וביום השביעי חג לה': (ז) מצות יאכל את שבעת הימים ולא-יראה לך חמץ ולא-יראה לך שאר בכל-גבלך: (ח) והגדת לבנך ביום ההוא לאמר בעבור זה עשה ה' לי בצאתי ממצרים: (ט) והיה לך לאות על-ידך ולזכרון בין עיניך למען תהיה תורת ה' בפניך כי ביד חזקה הוצאתך ה' ממצרים: (י) ושמרת את-החקה הזאת למועדה מימים ימימה: (יא) והיה פי-יבאך ה' אל-ארץ הפנימי כאשר נשבע לך ולאבותיך ונתנה לך: (יב) והעברת כל-פטר-רחם לה' וכל-פטריו שגר בהמה אשר יהיה לך הזכרים לה': (יג) וכל-פטר חמור תפדה בשה ואם-לא תפדה וערפתו וכל בכור אדם בבניך תפדה: (יד) והיה כי-ישאלך בנך מחר לאמר מה-זאת ואמרת אליו בחזק יד הוציאנו ה' ממצרים מבית עבדים: (טו) ויהי כי-הקשה פרעה לשלחנו ויהרג ה' כל-בכור בארץ מצרים מבכר אדם ועד-בכור בהמה על-כן אני זבח לה' כל-פטר רחם הזכרים וכל-בכור בני אפדה: (טז) והיה לאות על-ידך ולטוטפת בין עיניך כי בחזק יד הוציאנו ה' ממצרים: